

putea de aici înainte cel ce le-a afierosit a reșlui ceva dintr-însele, și atât de înstrăinat să fie de ea ctitorul și afierositorul, încât nici el să se facă egumen al ei fără de voia episcopului, nici pe altul a așeza într-înșea, ca cum aceasta ar fi însușită lui.²⁵⁴ Fiindcă dacă peste acelea ce dăruiește cineva omului nu mai poate a porunci mai mult, cum acela pe cele afierosite odată lui Dumnezeu, poate a le stăpâni iarăși? Unul ca acesta se socotește ca un fur de cele sfinte, și osândeii lui Anania și Safira se supune.

CANONUL 2

Fiindcă unii se formăluiesc a se îmbrăca cu viața monahicească, nu ca să slujească lui Dumnezeu cu curățenie ci cu cucernicia chipului să dobândească nume de evlavie, și de aici să afle îmbelșugată dobândire îndulcirilor sale, și numai lepădarea părului făcându-o în casele lor locuiesc și nici o urmare sau așezare a monahilor împlinind, au hotărât sfântul sinod, ca nimeni să se învrednicească monahiceștei schime, fără de ființa de față a celui îndator a-l primi pe el întru supunere și întru povățuirea cea asupra-și, și care să făgăduiască purtare de grijă, pentru mântuirea sufletului lui. Bărbat fiind adică iubitor de Dumnezeu, și proistos de monastire, și îndestulat a mântui suflet adus de curând la Hristos. Iar de se va vădi vreunul tunzând pe oarecare fără de ființa de față a povățuitorului celui îndatorit a-l lua pe el sub ascultare, acesta caterisirii să se supună, ca un nesupus canoanelor și stricător al monahiceștii bune rânduieli. Iar cel ce fără cuvânt și fără rânduială s-a tuns, să se dea în ascultarea și în monastirea ce localnicul episcop va socoti. Că tunderile cele fără judecată și greșite, și pe schima cea monahicească o necinstesc, și numele lui Hristos au făcut a se huli.

TĂLCUIRE

Unii vrând ca să-i evlavisească lumea (sau și pentru vreo boală oarecare, sau de întristare îndemnându-se) cu fățarnicie se călugăresc, apoi iarăși șed ca mai înainte în casele lor în lume fără a păzi vreo rânduială și canon călugăresc, această neorânduială oprindu-o sfântul sinod rânduieste, ca nici un preot sau și arhieru să nu tundă călugăr fără a fi de față stareț și nănaș duhovnicesc, care are a primi purtare de grijă a sufleteștii mântuirii lui, care să fie om iubitor de Dumnezeu și proistos de monastire, și de ajuns întru a iconomisi către mântuire pe cei de curând și începători monahi. Iar de ar face cineva aceasta (ce oprește canonul) să se caterisească ca un călcător de canoane, și acel tuns fără stareț, să se bage întru altă monastire în care va socoti episcopul, spre ascultare și supunere. Căci de acest fel de necuviință nu numai chipul cel preacinstit al monahilor s-a necinstit, ci și pe cei necredincioși îi fac să hulească numele lui Hristos, văzându-i pe monahi viețuind fără rânduială și nebăgare de seamă.²⁵⁵ Și vezi, că, și cel ce a apucat a se călugări fără de stareț primitor, nu mai

²⁵⁴ Aceasta asemeni să o păzească și aceia care zidesc schituri ori afierosesc lucruri la acelea, ori dumnezeiești lăcașuri, ori alte oarecare afierosind lui Dumnezeu, după ce însă le-au afierosit numai pot și aceștia toți a mai stăpâni cele afierosite.

²⁵⁵ Însemnează că după canonul acesta nu se cuvine unul și același și a tunde și stareț primitor a fi, că se învinovățește certării acesteia, decât mare nevoie nefiind altul. Iar va avea același chip, al mantiei adică sau a schimnicului, cel ce vrea să-l ia monahul, atât starețul lui cât și preotul cel ce-l tunde, măcar că de la vreun canon nu am luat, dar însă fiindcă obiceiul acesta din predanisire se păzește, trebuie a se urma. Că zice despre aceasta și preasfințitul patriarh Luca împreună cu sinodul cel de pe lângă sine, dezlegând oarecare întrebări ce în manuscrise se păzesc: „Pentru tunderea în schima cea mare ce se face de cel în mantie (adică de purtătorul de Cruce preot) totdeauna este îndoială. Iar mai vârtos mi s-a întâmplat a vedea un canon, care se zice a fi al patriarhului Nichifor, întru care se zice anume, schimnicul să se tundă de preot schimnic. Că ce are cineva, aceea dă. La noi însă se vede că lucru al preotului este a tunde, nu căci este monah, ci căci este preot ori de ce chip ar fi, însă dacă gândul celui ce se va face monah se clătește pentru îndoire, tundă-se schimnicul de preot schimnic (afară de cumva va fi vreo nevoie sau împiedicare) pentru neîndoirea, și nu pentru nevoie.

poate a lepăda chipul, ci purtându-l se dă în ascultarea altei monastiri. Vezi și subînsemnarea canonului 21 al sinodului 7.

CANONUL 3

Și aceasta rău făcându-se, iar cu mult mai rău, dându-se trecerii cu vederea și lenevirii, s-a judecat a dobândi îndreptare. Că dacă fiind vreunul proiestos de monastire, pe monahii cei rânduți sub dânsul fugând ei, nu i-ar căuta cu multă silință, sau aflându-i, nu-i va lua la sine, și nu s-ar nevoi a-i câștiga și a-i însănătoși cu potrivita și cuviincioasa doftorie a greșalei, aceasta a hotărât sfântul sinod, să se supună aforisirii. Că dacă cel ce i s-au încredințat purtare de grijă a dobitoacelor celor necuvântătoare, neîngrijindu-se de turmă, nu se lasă necertat, acela căruia i s-a încredințat păstoreasca începătorie a oilor lui Hristos, văzând mântuirea lor cu trândăvia și lenevirea, cum nu va lua pedeapsa îndrăznirii? Iar nesupunându-se monahul fiind chemat înapoi, de către episcopul se va aforisi.

(Sinod 4, can. 4; Sinod 7, can. 19, 21; Cartagina, can. 88)

TÂLCUIRE

Oprește canonul acesta de a fugi monahul din monastirea sa la alta, sau a se rătăci încă și încolo. Iar dacă oarecare fără rânduială vor face aceasta, pe egumenul monastirii îl supune certării, de nu-i va căuta cu multă silință, și după ce-i va găsi, de nu se va nevoi a-i întoarce înapoi și a vindeca pe fiecare, după sufleteasca boală ce are. Căci, dacă cel ce naște și păzește necuvântătoarele dobitoace, se pedepsește de se va lenevi și nu va purta grijă de ele, cu mult mai vârtos se va pedepsi păcătorul oilor lui Hristos, cel ce din lenevire vinde mântuirea lor, pe care Hristos i-a răscumpărat cu sângele Său. Iar dacă căutat fiind monahul și rugat de a se întoarce s-ar arăta nesupus, se aforisește de arhiereu.

CANONUL 4

În multe chipuri vicleanul sau nevoit cu ocară a bate cinstea monahiceștii schime, și a aflat ajutor spre aceasta în timpul eresului celui mai dinainte. Că monahii lăsându-și monastirile lor de sila eresului, unii adică la altele, iar alții în casele bărbaților celor lumești cădeau. Dar însă, ceea ce de dânsii pentru buna cinstire de Dumnezeu atunci se făcea îi arăta fericiți, iar în nărav dobitocesc căzând îi făcea de răs. Că acum pretutindenii buna cinstire întinzându-se, și de sminteli Biserica izbăvindu-se, încă oarecare din monastire ducându-se și ca un râu cu anevoie oprit, încă și încolo învârtindu-se și strămutându-se, de multă nepodoabă umplu monastirile, și întru sineși multă neorânduială își adună, și cinstea supunerii o rup și o strică, și pe nestatornicia pornirii acestora și pe nesupunere sfântul sinod curmându-o, au hotărât. Că dacă vreun monah fugând din monastirea sa, s-ar pleca altei monastiri sau va intra în lumeasca locuință, și el și cel ce l-a primit, aforisit să fie până ce fugarul s-ar întoarce din monastirea aceea din care rău a ieșit. Însă dacă episcopul pe oarecare din monahii cei mărturisii în evlavie și în cinstea vieții, va voi a-i muta întru altă monastire pentru buna statornicie a monastirii, sau și în casă lumească va socoti a-i așeza pentru mântuirea celor ce locuiesc într-însa, sau aiurea va binevoi a-i pune să epistatisească, aceasta nici pe cei ce-i primesc nici pe monahi îi face vinovați.

(Sinod 4, can. 4; Sinod 7, can. 13, 19, 21; Cartagina, can. 88)

TÂLCUIRE

Fiindcă în vremea luptării Sfintelor Icoane se izgoneau de eretici, și monahii își lăsau monastirile, ori se duceau întru altele sau năzuiau în casele mirenești. Și de atunci obișnuindu-se, și în vremea dreptei cinstiri de Dumnezeu și a păcii o făceau aceasta, încât cu nestatornicia lăsându-și monastirile lor le despodobeau (că podoaba monastirii este a rămânea totdeauna monahii într-însa cu liniște, și a nu ieși adeseori), ci și multe nerânduiele și năravuri stricate și osebite cu dulceață le aduceau într-însele.